

Dijital Okuryazarlığın Uzaktan Eğitime Yönelik Tutuma Etkisi

The Effect of Digital Literacy on Attitudes Towards Distance Education

* Serhat TURAN¹, Ahmet DÖNMEZ²

¹ Balıkesir Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Balıkesir, TÜRKİYE / serhat.turan@balikesir.edu.tr / 0000-0001-6236-3825

² Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antalya, TÜRKİYE / ahmet.donmez@alanya.edu.tr / 0000-0001-6754-4369

* Corresponding author

Özet: Bu araştırma dijital okuryazarlığın uzaktan eğitime yönelik tutuma olan etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya bir devlet üniversitesinin spor bilimleri fakültesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği, spor yöneticiliği ve antrenörlük bölümlerinde öğrenim gören ve kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen 281 öğrenci katılmıştır. Veriler “Kişisel Bilgi Formu”, “Dijital Okuryazarlık Ölçeği” ve “Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılarak elde edilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson korelasyon analizi; Dijital okuryazarlık düzeyinin uzaktan eğitime yönelik tutuma olan etkisini belirlemek için Regresyon analizi kullanılmıştır. Pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre katılımcıların dijital okuryazarlıkları ile uzaktan eğitime yönelik tutum arasındaki ilişki anlamlı, pozitif yönde ve orta düzeyde tespit edilmiştir. Regresyon sonuçları incelendiğinde ise dijital okuryazarlığın uzaktan eğitime yönelik tutum üzerinde pozitif yönde anlamlı yordayıcı güce sahip olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları uzaktan eğitime yönelik tutumda dijital okuryazarlığın göz önünde bulundurulması gerektiğini işaret etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital okuryazarlık, uzaktan eğitim, tutum.

Abstract: This study was conducted to determine the effect of digital literacy on attitudes towards distance education. Relational survey model, one of the quantitative research methods, was used in the study. A total of 281 students studying in the departments of physical education and sports teaching, sports management and coaching at the sports sciences faculty of a state university and selected by convenience sampling method participated in the study. Data were obtained by using ‘Personal Information Form’, ‘Digital Literacy Scale’ and ‘Attitude towards Distance Education Scale’. Pearson correlation analysis was used to determine the relationship between variables; Regression analysis was used to determine the effect of digital literacy level on attitude towards distance education. According to the results of Pearson correlation analysis, the relationship between participants’ digital literacy and attitude towards distance education was found to be significant, positive and moderate. When the regression results were analysed, it was determined that digital literacy had a significant positive predictive power on attitude towards distance education. The results of the research indicated that digital literacy should be taken into consideration in attitudes towards distance education.

Keywords: Digital literacy, distance education, attitude.

Received: 18.08.2024 / Accepted: 30.10.2024 / Published: 30.10.2024

<https://doi.org/10.22282/tojras.1535338>

Citation: Turan, S., & Dönmez, A. (2024). Dijital Okuryazarlığın Uzaktan Eğitime Yönelik Tutuma Etkisi, The Online Journal of Recreation and Sports (TOJRAS), 13 (4), 449-455.

GİRİŞ

Dijital okuryazarlık, toplumda bilgiye erişmek, düzenlemek, koordine etmek, tahmin etmek ve sağlamak için bir iletişim aracı olan teknolojiyi kullanmadaki ön önemli beceri olarak ifade edilmektedir (1). Temel bir dijital okuryazarlık düzeyi; e-posta gönderme, bilgisayar kullanarak belge hazırlama ve Web'de bilgi arama becerisini içerse de, teknolojinin, özellikle mobil kullanımının artmasıyla, bu temel dijital okuryazarlık düzeyini yerine getirmek için gereken yetkinlikler de artmaktadır. Bu nedenle, bugün dijital okuryazar olmak, akıllı telefonlarda mesajlaşma uygulamalarını kullanabilme, WordPress ve Twitter gibi uygulamaları kullanarak dijital eserler oluşturabilme gibi becerileri içerir (2). Yüksek dijital okuryazarlık ise çevrimiçi risklerle başa çıkmak için fayda sağlamaktadır (3). Bireyin teknolojiye olan eğilimi ile ilgilenen dijital okuryazarlığın hem teknik (teknolojileri kullanma becerisine sahip olma) hem de bilişsel (bilgiyi değiştirirken ve toplarken uygun seçimler yapma yargısına sahip olma) yönleri bulunmaktadır. Yakın geçmişte e-öğrenme araçlarının sayısı bloglar, podcast'ler, wiki'ler ve RSS beslemeleri gibi Web 2.0 yeniliklerini içerecek şekilde genişlediği için dijital okuryazarlık dikkate alınması gereken önemli bir belirleyicidir (4). Bundan ayrı olarak Avrupa Parlamento Konseyi tarafından onaylanan 2020 Avrupa Dijital Gündemi, tüm vatandaşlar için dijital becerilerin ve okuryazarlığın kazanılması gerektiğini vurgulamaktadır (5). Bu doğrultuda Dünya Ekonomik Forumu (6) ve OCDE (7) tarafından hazırlanan “Geleceğin İşleri Raporu” bugün ve gelecek yıllarda var olan çok sayıda mesleğin işlerini yapabilmeleri için dijital becerilere ihtiyaç duyacağını ifade etmektedir. Bu sebeple, teknoloji bugünün ve yarının toplumunda olmazsa olmaz konumundadır ve bireylere günümüz bilgi toplumunun gerektirdiği gerekli becerileri

sağlayan dijital okuryazarlığı teşvik etmek önemlidir (8). Bu bağlamda derslerin daha etkili kılınabilmesi için teknolojiyi benimseme yeteneği ya da dijital okuryazarlık yeteneği bir gereklilik olarak görülmektedir (1). Bilişim teknolojileri konusunda daha rahat olan kullanıcıların, bilişim teknolojileri konusunda daha az bilgili kullanıcılara göre e-öğrenme yeniliklerini benimseme ve onlarla daha kolay devam etme olasılıkları daha yüksektir (9).

Bilişim teknolojilerinin her geçen gün daha fazla ulaşılabilir olması, bu teknolojilerin hayatın her alanında kullanılmasını ve hayatın ayrılmaz bir parçası olmasını sağlamaktadır (10). Özellikle dünyada yaşanan COVID-19 salgını ile birlikte ülkelerin çoğu okullarını geçici bir süre kapatmak zorunda kalmış ve yaklaşık 1,6 milyar öğrenci eğitimden uzak kalmıştır (11). Bu süreçte insanlara evden çıkmadan ihtiyaçlarını karşılayabilme imkanı sağlayan teknolojik araçlar, eğitim ihtiyacının da karşılanmasında etkin olarak işe koşulmaktadır. Birçok devlet, dijital teknolojilerin eğitim sektöründe kullanılmasını sağlayarak uzaktan eğitim ile bu süreci en az hasarla atlattırma çalışmaktadır (12). Uzaktan eğitim, teknoloji ve internet aracılığıyla öğrenmenin sağlanması olarak tanımlanmaktadır (13,14,15). Karmaşık bir yapıya sahip olan uzaktan eğitim: multimedya tabanlı (dijital öğrenme oyunları, DVD, CD gibi), ses tabanlı (radyo gibi), mobil teknoloji tabanlı (akıllı telefon, taşınabilir medya araçları gibi), basılı kaynak tabanlı, web-tabanlı (Webinar, online dersler gibi), gelişmekte olan teknoloji tabanlı (Web 2.0 gibi), telegörsel tabanlı (videokonferans, tv gibi) olmak üzere yedi grupta sınıflandırılmaktadır (16). Uzaktan eğitim farklı araç ve ortamlarda kullanılabilmesiyle öğrencilerin, akademik personelin, öğretmenlerin, profesyonel ve endüstri insanlarının becerilerini

geliştirmektedir (17). Bundan ayrı olarak yapılan çalışmalarda uzaktan eğitimin; bilgi kazandırma (18), yer ve zamanda öğrenme esnekliği oluşturma (19, 20), eğitimde fırsat eşitliği sağlama (21), etkileşim meydana getirme (22), öğrenciyi motive etme (23), bireysel öğrenme hızına uygun öğretim imkanı sağlama (24), maddi (25, 23) ve zaman açısından ekonomik olma (26, 23), coğrafi engelleri ortadan kaldırmasıyla erişim kolaylığı sağlama (25), yaşam boyu öğrenme imkanı oluşturma (27), çekingen öğrencilerin derse katılımında onları cesaretlendirme (28), grup çalışmasını teşvik etme (29) ve salgın hastalıklar gibi kriz zamanlarında eğitimin devamlılığını sağlama (30) gibi olumlu işlevleri bulunmaktadır. Eğitimin devamlılığını sağlama açısından birçok olumlu etkisi bulunan uzaktan eğitimin bazı sınırlılıklarının olduğu da ifade edilmektedir. Bu bakımdan öğretmenlerin uzaktan eğitim konusunda deneyim eksikliği (31) ve bilgisayar kullanım becerilerinin yeterli düzeyde olmaması (26, 32), öğretmenleri dönem başlamadan önce ders bilgilerini ve materyallerini hazırlamaya, planlamaya ve tamamlamaya teşvik etmesi (29) uzaktan eğitimin niteliğini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu yeni çevrimiçi ortama uyum sağlamak, bunun için materyalleri değiştirmek ve organize etmek öğretmenleri zorlayabilmektedir. Teknolojiyi derslere uyumlu hale getirmeye çalışırken öğreticileri etkileyen içsel ve dışsal unsurlar bulunmaktadır. Dışsal faktörler, öğrenenle doğrudan ilgili olmayan; teknolojiye ulaşma durumu, okulun maddi imkanları, yöneticinin destek olup olmaması gibi etkenleri ifade etmektedir. İçsel faktörler ise öğrenenin özgüven, inanç ve tutumu gibi etkenlerdir (33). Dolayısıyla uzaktan eğitime yönelik tutumunun, dersin niteliğine etkisi göz ardı edilmemelidir (34).

Kişinin davranışı ortaya koyabilmesindeki tavrı, davranışı yapma niyetiyle doğru orantılıdır (35, 36). Bu açıdan düşünüldüğünde bireyin öğrenmelere karşı ortaya koyduğu tutum, öğrenmesi ile doğrudan ilişkilendirilebilir (37). Öyle ki öğrenme ortamına karşı gösterilen tutuma göre ortama alışma ve başarı düzeyi değişkenlik gösterebilir (38). Elbette bu tutumun etkili şekilde ortaya çıkmasında, çağın en önemli erişim aracı olan internetin dijital okuryazarlığı hızlı ve artan şekilde popüler hale getirmesidir. Bu sebeple dijital okuryazarlığın uzaktan eğitime yönelik tutuma etkisi merak edilmiş ve araştırmada söz konusu etkinin varlığının ortaya konulması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli: Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel modelde amaç değişkenler arasındaki ilişkinin varlığının ortaya konulmasıdır (39). Dijital okuryazarlığın uzaktan eğitime yönelik tutum üzerindeki olası etkisi ilişkisel olarak bu araştırmada incelenmiş ve olası etkiler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma dijital okuryazarlık düzeyinin uzaktan eğitime yönelik tutuma olan etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırma Grubu: Araştırma bir devlet üniversitesinin spor bilimleri fakültesinde öğrenim görmekte olan öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örnekleme belirlenirken kolayda örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Yapılan nicel

araştırmalarda kolayda örnekleme yöntemi hızlı ve ucuz yoldan veri elde etmek için tercih edilmektedir (40). Veriler beden eğitimi ve spor öğretmenliği, spor yöneticiliği ve antrenörlük bölümlerinde öğrenim gören 281 öğrenciden toplanmıştır.

Tablo 1. Katılımcılara ait bilgiler

Cinsiyet	n	%
Kadın	111	39.5
Erkek	177	60.5
Bölüm		
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	54	19.2
Spor Yöneticiliği	77	27.4
Antrenörlük	150	53.4
Yaş		
\bar{X}	21,07	3,49
Toplam	281	100.0

Tablo 1'deki sonuçlara bakıldığında araştırmaya %39,5'i kadın (n=111), %60,5'i erkek (n=177), %19,2'si (n=54) beden eğitimi ve spor öğretmenliği, %27,4'ü (n=77) spor yöneticiliği, %53,4'ü (n=150) antrenörlük bölümünde olan toplam 281 öğrenci katılım gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcıların yaş ortalamalarının 21,07±3,49 olduğu bulunmuştur.

Veri Toplama Araçları: Veri toplama aracı olarak kullanılan ölçme araçları, üç kısımdan oluşmaktadır. Bu üç kısım, "Kişisel Bilgi formu", "Dijital Okuryazarlık Ölçeği" ve "Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği" şeklindedir. Ölçme araçlarına ilişkin detaylı bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmaya dâhil olan katılımcıların demografik özelliklerine dair bilgi edinmek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan form, "yaş, cinsiyet, bölüm" şeklinde değişkenlerden oluşmaktadır.

Dijital Okuryazarlık Ölçeği: Dijital okuryazarlık ölçeği Ng (41) tarafından Avustralya'daki bir üniversitede öğrenim gören öğrenciler üzerinde geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe uyarlaması Hamutoğlu, Güngören, Uyanık ve Erdoğan (42) tarafından yapılmıştır. Ölçek teknik, tutum, sosyal, bilişsel olarak adlandırılan dört faktör ve 17 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte beşli likert tipi dereceleme kullanılmış olup (1) kesinlikle katılmıyorum, (5) kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Ters puanlanan madde olmayan ölçekte alınan puanın yüksek olması, yüksek dijital okuryazarlığı işaret etmektedir. Yapılan araştırmada ölçme aracı toplam puan üzerinden hesaplanmış ve istatistiksel işlemler bu şekilde sürdürülmüştür.

Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği: Uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği Arslan, Bircan ve Eleroğlu (43) tarafından geliştirilmiş ve beş seçeneğe sahip likert tipi bir ölçektir. Ölçekte yer alan dereceler; 1 (hiçbir zaman katılmıyorum), 2 (nadiren katılıyorum), 3 (bazen katılıyorum), 4 (genellikle katılıyorum), 5 (her zaman katılıyorum) şeklindedir. Ölçek 21 maddeden ve 5 faktörlü (faktör 1: uzaktan eğitimin katılımcıya avantajları, faktör 2: uzaktan eğitimin teknik boyutu, faktör 3: uzaktan eğitim isteği, faktör 4: uzaktan eğitimin öğretim etkililiği, faktör 5: uzaktan eğitimde karşılaşılan problemler) bir yapıdan

oluşmaktadır. Yapılan araştırmada ölçme aracı toplam puan üzerinden hesaplanmış ve istatistiksel işlemler bu şekilde sürdürülmüştür.

Araştırmada kullanılan ölçeklere ait Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayıları hesaplanmış ve sonuçları Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Dijital okuryazarlık ve uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeğinin güvenilirlik değerlerine ilişkin sonuçlar

Ölçekler	Ölçeğin Kendisine Ait Değerler	Araştırmada Elde Edilen Değerler
Dijital Okuryazarlık Ölçeği	0,93	0,91
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği	0,91	0,91

Tablo 2' deki sonuçlar incelendiğinde yapılan mevcut araştırma sonucunda elde edilen güvenilirlik değerlerinin literatüre göre (40) oldukça güvenilir olduğu bulunmuştur.

Verilerin Toplanması: Araştırma gerçekleştirilmeden önce Balıkesir Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurul'undan gerekli olan izin alınmış [E-19928322-050.04-360036] ve veriler Google form aracılığıyla sınıf ortamında araştırmanın amacı ve önemi anlatılarak yüz yüze toplanmıştır. Veriler toplanırken gönüllülük esası göz önünde bulundurulmuş ve araştırmaya katılmak istemeyen öğrenciler araştırma dışında tutulmuştur. Veriler 2024 yılı Mart ayı içerisinde toplanmıştır.

Verilerin Analizi: Dijital okuryazarlık düzeyinin uzaktan eğitime yönelik tutuma etki edip etmemesini ortaya çıkarmak isteyen bu araştırmada; kullanılan ölçeklerden elde edilen veriler IBM SPSS 25.0 paket program kullanılarak analiz edilmiştir. Veri toplama aracında bulunan ölçeklere ait dağılımlarda çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiş ve ölçekler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson korelasyon analizi; dijital okuryazarlık düzeyinin uzaktan eğitime yönelik tutuma olan etkisini belirlemek için Regresyon analizi kullanılmıştır. Tespit edilen bulgularda %95 güven aralığı ve $p < ,05$ anlamlılık düzeyi referans alınmıştır. Dağılımların normalliği için bulunan değerler Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Normallik varsayımına ilişkin çarpıklık ve basıklık değerleri

	n	Çarpıklık	Basıklık
Dijital Okuryazarlık Ölçeği	281	-,168	,842
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği	281	-,472	,110

Tablo 3' deki sonuçlar incelendiğinde ölçme araçlarından elde edilen çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 2 aralığında olduğu ve söz konusu değerlerin normal dağılım sınırları içerisinde kabul edilebileceği literatürde (44) önerilmektedir.

BULGULAR

Bu kısımda dijital okuryazarlığın uzaktan eğitime yönelik tutumla olan ilişkisine ve dijital okuryazarlığın uzaktan eğitime yönelik tutumu ne kadar açıkladığına dair bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların dijital okuryazarlıkları ile uzaktan eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişki sonuçları

	Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	
Dijital Okuryazarlık	r	,302
	p	,001*

* $p < ,001$

Tablo 4'deki "Pearson korelasyon" analizi sonuçlarına göre katılımcıların Dijital okuryazarlıkları ile uzaktan eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişki ($r = ,302$; $p = ,001$) anlamlı olarak pozitif yönde ve orta düzeyde tespit edilmiştir.

Tablo 5. Uzaktan eğitime yönelik tutumun yordanmasına ilişkin regresyon analizi sonuçları

Model	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	1,831	,321	---	5,707	,001
Dijital Okuryazarlık	,421	,082	,293	5,128	,001
R= ,293	R ² _{adj} = ,083	F _(1,279) = 26,297		p= ,001	
Bağımlı değişken=Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum				Yöntem: Enter	

Tablo 5'de uzaktan eğitime yönelik tutumun yordanmasına ilişkin yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonucunda regresyon modelinin istatistiksel açıdan anlamlı olduğu görülmektedir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde ise dijital okuryazarlığın ($\beta = ,293$; $t = 5,128$; $p = ,001$) uzaktan eğitime yönelik tutum üzerinde pozitif yönde anlamlı yordayıcı güce sahip olduğu tespit edilmiştir. Uzaktan eğitime yönelik tutuma ait toplam varyansın %8'inin dijital okuryazarlık ile açıklandığı ifade edilebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Dijital araçlarla eğitimi daha etkin hale getirme amacıyla kullanılan uzaktan eğitim, bireyleri zaman ve mekan sınırlılığından kurtarmış ve özellikle COVID-19 salgın sürecinde etkin bir şekilde kullanılmıştır. Uzaktan eğitimin COVID-19 süreci sonrasında sağladığı kolaylıklar sebebiyle kullanımı devam etmiş ve etkililiğini artırma araştırmaları ön plana çıkmıştır. Uzaktan eğitimin niteliğini artıracak etmenlerden biri dijital okuryazarlık düzeyinin artırılmasıdır. Dijital okuryazarlığın uzaktan eğitime yönelik tutuma olan etkisini belirlemeyi amaçlayan bu araştırmada öncelikle değişkenler arasındaki ilişki araştırılmış ve dijital okuryazarlık ile uzaktan eğitime yönelik tutum arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Ardından gerçekleştirilen basit doğrusal regresyon analizinde dijital okuryazarlığın uzaktan eğitime yönelik tutumu anlamlı şekilde yordadığı ve toplam varyansın %8'ini açıkladığı belirlenmiştir. Bu bulgudan hareketle dijital okuryazarlık düzeyinin artması halinde uzaktan eğitime yönelik tutumunda artacağı söylenebilmektedir. Elde edilen bulguya dayanarak açıklanan varyansın yüksek düzeyde olmadığı da ifade edilebilir. Yüksek düzeyde dijital okuryazarlığa sahip bireyler bir e-öğrenme sistemini istediği doğrultuda kullanabilmekte ya da erişebilmektedir; ancak alanlarıyla ilgili yeterince derin değilse e-öğrenmeden sınırlı düzeyde faydalanabilmektedirler (2). Bu durumda uzaktan eğitime yönelik tutum seviyesine beklenen düzeyde etki edemeye bilmektedir. Yüksek düzeyde dijital okuryazarlığa sahip bireyler, bir e-öğrenme sistemini kolayca manipüle edebilir ve bunlara erişebilir; ancak alanlarıyla ilgili bilgileri yeterince geniş veya derin değilse, performanslarını artırmak için edindikleri gereken içerik türünü bilmedikleri için yalnızca sınırlı faydalar elde edebilirler (2). E-öğrenme açısından, düşük dijital okuryazarlık düzeyine sahip bireylerin web tabanlı öğrenmeyi kullanmaya devam etme ihtimalleri daha düşük düzeydedir (45). Buna karşılık, yüksek düzeyde dijital okuryazarlığa sahip bireyler ise e-öğrenme kullanımlarının performanslarını artıracığından

emindirler. Nitekim sistemlere erişmeyi ve bunları değerlendirmeyi daha kolay bulmaktadırlar. Yüksek düzeyde dijital okuryazarlık düzeyine sahip bireyler yeni araçların arayüzlerine, erişim seçeneklerine, terminolojisine ve normlarına aşina oldukları için e-öğrenmeyi kullanma eylemini bilişsel olarak daha az külfetli hale getirmektedirler (2). Dijital okuryazarlığı yüksek olan bireyler, eğitimlerini kendi kendilerine yönetmek ve sürekli eğitim faaliyetlerini gayri resmi bir ortamda yürütmek için bu yeni araçlardan daha iyi yararlanabilmektedirler (46). Literatür incelendiğinde Dizlek ve Uzun (47) beden eğitimi öğretmenleriyle gerçekleştirdiği çalışmalarında; dijital okuryazarlığın uzaktan eğitime yönelik tutumun %20'sini açıkladığını belirlemişlerdir. Saban, Vargün, Özcan ve Günlük (48) devlet ve vakıf üniversitelerinde görev yapan muhasebe alanında çalışan akademisyenler üzerinde çalışmasını gerçekleştirmiş ve araştırma sonucunda dijital okuryazarlık düzeyi arttıkça uzaktan eğitim memnuniyet düzeylerinin de arttığını bulmuşlardır. Literatürdeki çalışmaların yapılan mevcut araştırma ile benzer sonuçlar gösterdiği görülmektedir. Dahası literatürde yapılan araştırmalarda olumlu öğrenci tutumunun öğrenmeye karşı ilgiyi artıracığı (49) öğrenmeden daha memnun kanılacağı

(50, 51) aynı zamanda öğrenme ilgisini etkilediği (52) ve motivasyonunu canlı tuttuğu (53, 54) ifade edilmiştir.

Sonuç

Araştırma sonucunda Dijital okuryazarlığın uzaktan eğitime yönelik tutum üzerinde pozitif yönde anlamlı yordayıcı güce sahip olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın örneklem grubunun genişletilerek uygulanması, öğretmen ve akademisyenlerin de dahil edileceği kurguların planlanması önerilmektedir. Bundan ayrı olarak uzaktan eğitim konusunda öğrencilerin ilgilerini çekecek niteliklerin belirlenmesi de uzaktan eğitimin daha etkin kullanılmasına ışık tutacaktır.

Etik Metni: Mevcut makalede araştırma sürecinde dergi yazım kurallarına yayın ilkelerine araştırma ve yayın etiği kurallarına dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir. 27.02.2024 tarihli 2024/2 sayılı toplantı ile Balıkesir Üniversitesi Etik Kurulu onayı alınmıştır.

Çıkar Çatışması: Mevcut çalışmada yazarlar arasında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkı Oranı: Mevcut çalışmada bütün yazarların katkı oranları eşittir.

Kaynaklar

- Phuapan P, Viriyavejakul C, Pimdee P. An analysis of digital literacy skills among thai university seniors. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, 2016; 11(3): 24-31.
- Mohammadyari S, Singh H. Understanding the effect of e-learning on individual performance: The role of digital literacy. *Computers & Education*, 2015; 82:11-25.
- Helsper EJ, Smahel D. Excessive internet use by young Europeans: psychological vulnerability and digital literacy? *Information, Communication & Society*, 2020; 23 (9), 1255-1273.
- Ullrich C, Borau K, Luo H, Tan X, Shen L, Shen R. Why Web 2.0 is good for learning and for research: principles and prototypes *Proceedings of the 17th international conference on World Wide Web*, ACM: 2008; 705-714.
- Duran Cuartero M, Prendes Espinosa MP, Gutierrez Porlan I. Teaching digital competence certification: a proposal for university teachers. *Ried-Revista Iberoamericana De Educacion A Distancia*, 2019; 22(1), 187-205.
- World Economic Forum The Future of Jobs Report 2018, World Economic Forum, Geneva (2018).
- OCDE O. TALIS 2013 results: An international perspective on teaching and learning. *Oecd Publishing*, 2014.
- From J. Pedagogical digital competence--between values, knowledge and skills. *Higher Education Studies*, 2017; 7(2), 43-50.
- Floyde A, Lawson G, Shalloe S, Eastgate R, D'Cruz M. The design and implementation of knowledge management systems and e-learning for improved occupational health and safety in small to medium sized enterprises. *Safety Science*, 2013; 60: 69-76.
- Belanger F, Crossler RE. Privacy in the digital age: A review of information privacy research in information systems. *MIS Quarterly*, 2011; 35(4), 1017-1041.
- Miks J, McIlwaine J. Keeping the world's children learning through COVID-19. *Acesso em*, 2020; 6(05).
- Agnoletto R, Queiroz V. COVID-19 and the challenges in education. *The Centro de Estudos Sociedade e Tecnologia (CEST)*, 2020; 5(2).
- Gros B, García-Peñalvo FJ. Future trends in the design strategies and technological affordances of e-learning. *In Learning, design, and technology: An international compendium of theory, research, practice, and policy* (pp. 345-367). Cham: Springer International Publishing, 2023.
- Hong JC, Tai KH, Hwang MY, Kuo YC, Chen JS. Internet cognitive failure relevant to users' satisfaction with content and interface design to reflect continuance intention to use a government E-learning system. *Computers in Human Behavior* 2017; 66, 353-362.
- Aljawarneh SA. Reviewing and exploring innovative ubiquitous learning tools in higher education. *Journal of computing in higher education* 2020; 32(1), 57-73.
- Burns M. Distance education for teacher training: Modes, models and methods. Washington, DC: Education Development Center, Inc. 2011.

17. Chopra G, Madan P, Jaisingh P, Bhaskar P. Effectiveness of E-learning portal from students' perspective: A structural equation model (SEM) approach. *Interactive Technology and Smart Education* 2019; 16(2), 94-116.
18. Mirkholikovna DK. Advantages and disadvantages of distance learning. *Наука и образование сегодня*, 2020; 7(54), 70-72.
19. Oliveira MMS, Penedo AST, Pereira VS. Distance education: Advantages and disadvantages of the point of view of education and society. *Dialogia*. 2017; 139-152.
20. Hammonds S. Impact of internet-based teaching on student achievement. *British Journal of Educational Technology*, 2003; 34: 95-98.
21. Mosina Y. Distance learning: Is it convenient or effective? *Challenges In Science Of Nowadays*. UDC 2020; 378. 14.
22. Demir E. Uzaktan Eğitime Genel Bir Bakış. *Dumlupınar University Journal of Social Science*, 2014; 39, 203-211.
23. Davison MM. Distance education in high schools: Benefits, challenges, and suggestions. *The Clearing House*, 2005; 78: 105-108.
24. Sinecen F. Türk dili dersinin uzaktan eğitim yoluyla verilmesinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye. 2019.
25. Huntington-Klein N, Cowan J, Goldhaber D. Selection into online community college courses and their effects on persistence. *Research in Higher Education*, 2017; 58(3), 244-269.
26. Anayatova D, Kostaubayeva Z. Teachers' perception of lms schoology in face-to-face and online teaching modes: advantages and disadvantages. *C. SDU Bulletin: Pedagogy and Teaching methods*, 2020; 52(1): 24-33.
27. Lyons JF. Teaching U.S. history online: Problems and prospects. *The History Teacher*, 2004; 37: 447-456.
28. Reeves K, Brown B. Online adjuncts. *School Administrator*, 2002; 59: 32-37.
29. Coyner SC, McCann PL. Advantages and challenges of teaching in an electronic environment: The Accommodate model. *International Journal of Instructional Media*. 2004; 31: 223-228.
30. Can E. Coronavirüs (Covid-19) Pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye'de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 2020; 6 (2), 11-53.
31. Karber DJ. Comparisons and contrasts in traditional versus on-line teaching in management. *Higher Education in Europe*, 2003; 26: 533-536.
32. Ülkü S. İlkokullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, Türkiye. 2018.
33. Ertmer P. Teacher pedagogical beliefs: The final frontier in our quest for technology integration. *Educational Technology Research and Development*, 2005; 53, 25-39.
34. Haddad WD, Jurich S. *ICT for Education: Prerequisites and Constrains*. 2002.
35. Lee, H. Y., Qu, H., & Kim, Y. S. (2007). A study of the impact of personal innovativeness on online travel shopping behavior-A case study of Korean travelers. *Tourism Management*, 28(3), 886-897.
36. Arı, E., Yılmaz, V., & Doğan, M. (2015). Üniversite öğrencilerinin internet üzerinden alışverişlerine ilişkin tutum ve davranışların önerilen bir yapısal eşitlik modeliyle araştırılması. *Yönetim ve Ekonomi*, 22(2), 385-399.
37. Kara, A. (2010). Öğrenmeye ilişkin tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(32), 49-62.
38. Birişçi, S., Metin, M., & Demiryürek, G. (2011). İlköğretim öğretmenlerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarının incelenmesi: (Artvin ili örneği). *Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi*, 2(4).
39. Karasar N. *Bilimsel araştırma yöntemi* (35. Baskı). Nobel Akademik Yayıncılık. 2020.
40. Karagöz Y. *SPSS ve AMOS uygulamalı nitel-nicel-karma bilimsel araştırma yöntemleri ve yayın etiği* (1. Baskı). İstanbul: Nobel Kitabevi, 2017.
41. Ng W. Can we teach digital natives digital literacy?. *Computers & education*, 2012; 59(3), 1065-1078.
42. Hamutoğlu NB, Güngören ÖC, Kaya-Uyanık G, Gür-Erdoğan D. Dijital okuryazarlık ölçeği: Türkçe'ye uyarlama çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 2017; 18(1), 408-429.
43. Arslan R, Bircan H, Eleroğlu H. Uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi: Cumhuriyet Üniversitesi örneği. *Cumhuriyet Üniversitesi Journal of Economics & Administrative Sciences (JEAS)*, 2019; 20(2).
44. George D, Mallery P. *IBM SPSS statistics 26 step by step: A simple guide and reference*. (Sixteenth edition). Routledge, New York, NY 10017. 2019.

45. Ferro E, Helbig NC, Gil-Garcia JR. The role of IT literacy in defining digital divide policy needs. *Government Information Quarterly*, 2011; 28(1), 3-10.
46. Hargittai E. Digital na (t) ives? Variation in internet skills and uses among members of the “net generation”. *Sociological inquiry*, 2010; 80(1), 92-113.
47. Dizlek A, Uzun A. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları İle Dijital Okuryazarlıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Sportive*, 2022; 5(2), 23-34.
48. Saban M, Vargün H, Özcan M, Günlük M. Muhasebe akademisyenlerinin dijital okuryazarlık ve uzaktan eğitim memnuniyet düzeylerinin uzaktan eğitimin etkinliği üzerinde etkisi. *Dijital Çağda Muhasebe Eğitiminin Beklentiler*, 2022; 55.
49. Dahalan, N., Hassan, H., & Atan, H. (2012). Student engagement in online learning: Learners attitude toward e-mentoring. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 67, 464-475.
50. Sun, P. C., Tsai, R. J., Finger, G., Chen, Y. Y., & Yeh, D. (2008). What drives a successful e-Learning? An empirical investigation of the critical factors influencing learner satisfaction. *Computers & Education*, 50(4), 1183-1202.
51. Piccoli, G., Ahmad, R., & Ives, B. (2001). Web-based virtual learning environments: A research framework and a preliminary assessment of effectiveness in basic IT skills training. *MIS quarterly*, 401-426.
52. Hannafin, M. J., & Cole, D. D. (1983). A comparison of factors affecting the elective selection of introductory computer courses. *AEDS Journal*, 16(4), 218-227.
53. Peng, H., Tsai, C. C., & Wu, Y. T. (2006). University students' self-efficacy and their attitudes toward the Internet: the role of students' perceptions of the Internet. *Educational Studies*, 32(1), 73-86.
54. Yang, Y., & Lin, N. C. (2010). Internet perceptions, online participation and language learning in Moodle forums: A case study on nursing students in Taiwan. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 2647-2651.

EXTENDED ABSTRACT

Purpose of the Study

This study was conducted to determine the effect of digital literacy level on attitude towards distance education.

Literature Research

Digital literacy is defined as the most important skill in using technology as a communication tool to access, organize, coordinate, predict and provide information in society (1). While a basic level of digital literacy includes the ability to send e-mail, prepare documents using a computer, and search for information on the Web, with the increasing use of technology, especially mobile, the competencies required to fulfill this basic level of digital literacy are increasing. Thus, being digitally literate today includes skills such as being able to use messaging applications on smartphones and create digital artifacts using applications such as WordPress and Twitter (2). High digital literacy provides benefits for dealing with online risks (3). Digital literacy, which deals with an individual's disposition towards technology, has both technical (having the ability to use technologies) and cognitive (having the judgment to make appropriate choices when exchanging and gathering information) aspects. Digital literacy is an important determinant to consider as the number of e-learning tools has expanded in the recent past to include Web 2.0 innovations such as blogs, podcasts, wikis and RSS feeds (4). Distance education is defined as the provision of learning through technology and the Internet (13,14,15). Distance education, which has a complex structure, is classified into seven groups: multimedia-based (such as digital learning games, DVD, CD), audio-based (such as radio), mobile technology-based (such as smartphones, portable media tools), print-based, web-based (such as

Webinar, online courses), emerging technology-based (such as Web 2.0), tele-visual-based (such as videoconferencing, TV) (16). Distance education improves the skills of students, academic staff, teachers, professional and industrial people by using different tools and environments (17).

Method

Research Model

Relational survey model, one of the quantitative research methods, was used in the study. In the relational model, the aim is to reveal the existence of a relationship between variables (39). The possible effects of digital literacy on attitudes towards distance education were analysed in this study and the possible effects were tried to be revealed.

Research Group

The research was carried out with students studying at the Faculty of Sport Sciences of a state university. Convenience sampling method was preferred when determining the sample of the study. In quantitative researches, convenience sampling method is preferred to obtain data in a fast and cheap way (40). Data were collected from 281 students studying in physical education and sports teaching, sports management and coaching departments.

Data Collection Tools

The measurement tools used as data collection tools consist of three parts. These three parts are ‘Personal Information Form’, ‘Digital Literacy Scale’ and ‘Attitude towards Distance Education Scale’. Detailed information about the measurement tools is presented below.

Personal Information Form: The form prepared by the researchers in order to obtain information about the demographic characteristics of the participants included in the study consists of variables such as 'age, gender, department'.

Digital Literacy Scale: The digital literacy scale was developed by Ng (41) on students studying at a university in Australia. Turkish adaptation of the scale was made by Hamutoğlu, GÜngören, Uyanık and Erdoğan (42).

Attitude Scale towards Distance Education: Attitude towards distance education scale was developed by Arslan, Bircan and Eleroğlu (43) and is a five-point Likert-type scale.

Conclusion and Evaluation

In this study, which aims to determine the effect of digital literacy on attitude towards distance education, firstly, the relationship between the variables was investigated and a positive and significant relationship was found between digital literacy and attitude towards distance education. Then, in the simple linear regression analysis, it was determined that digital literacy significantly predicted attitude towards distance education and explained 8% of the total variance. Based on this finding, it can be said that if the level of digital literacy increases, the attitude towards distance education will also increase.